

زن ایرانی

منتخب فهرست مطالب این شماره:

نظری به وضع کنونی دانشگاه‌های
ایران

سخنی با شاملو و دموعی او با

فردوسی

صینه (ازدواج سوقت)

گفتگویی با شهلا حائری

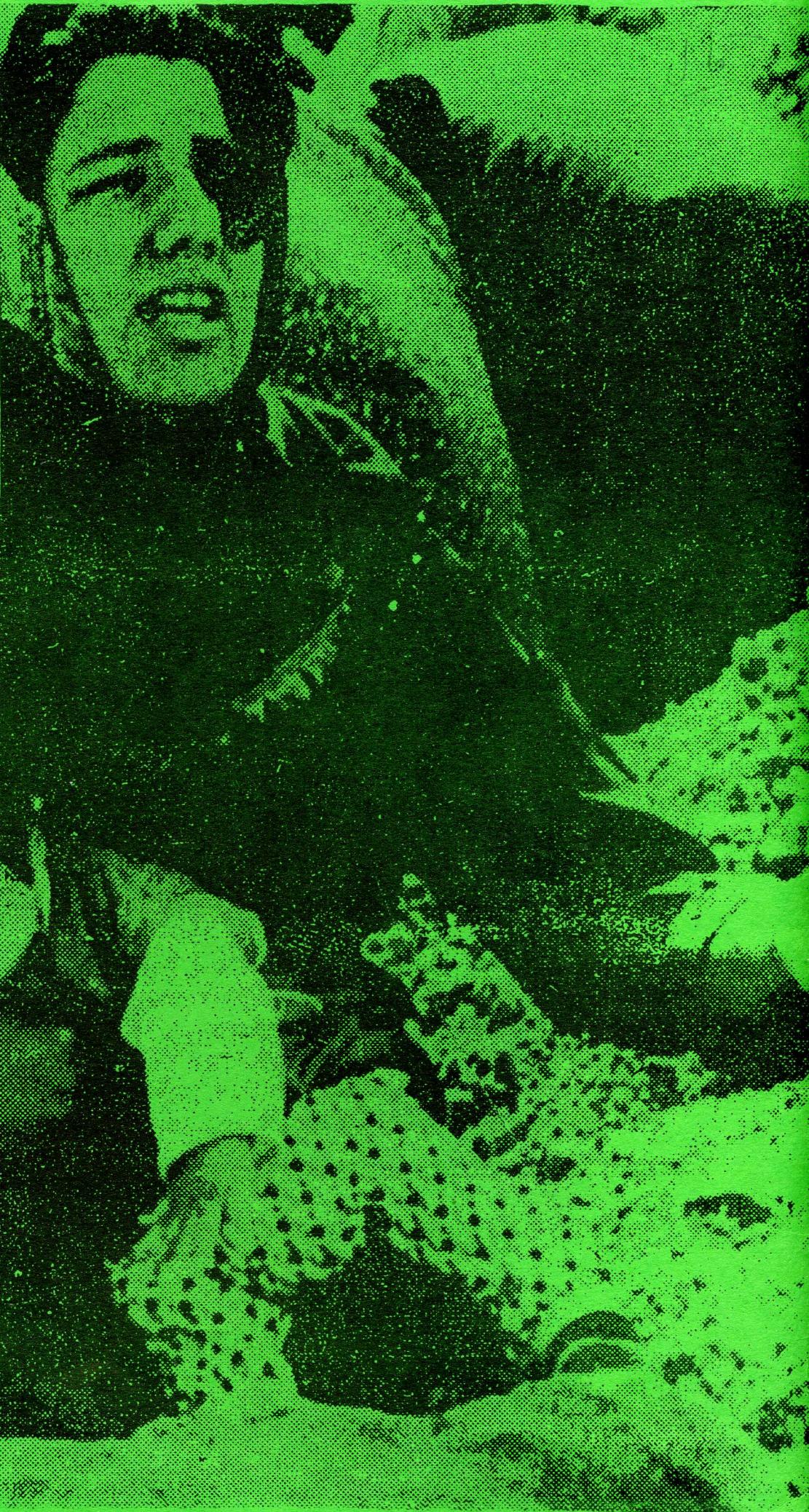
جلد پنجم، شماره دوم، تابستان ۱۳۶۹

Volume V, No.2 Summer 1990

Iranian Women

238 Davenport Road # 334

Toronto, Ont. M5R 1J6

نامه‌ای از ژاله سلطانی (اصفهانی)

و نظر او در بازه‌شعر

رفتنی هستیم . چه خوب است زنده‌ایم چه کنیم که زندگی
ما شاد و پر بار و برای دیگران سودمند باشد ؟
وقتی نوزادی رامی بینیم که با چشمان بسته برای
زیستن دست و پا می‌زند، احساس می‌کنیم در بر ابر
الهای ، موجود مقدسی و انسانی قرار گرفته‌ایم که
جانشین ما و صاحب فردای دنیاست . می‌خواهیم به او
یاری رسانیم تا تندرست و خردمند و خوشبخت شود .
سپیده دمان بهار در باغ شکوفه دار ، احساس می‌کنیم
ما هم تازه و شکفته شده‌ایم ، طبیعت زیباست و چه لذت
دلنشینی است تماشا و درک این همه زیبایی . طبیعت
پرتوئی از ادبیات است و ما جزئی از طبیعت ایم .
نیمه‌های شب ، از تماشای ستاره‌ها - این جهان های
رازنای - به عظمت کائنات و خردی خودمان می‌اندیشیم .
به نسل‌های آینده بشر می‌اندیشیم که چه بسا در آن سیارات
زندگی خواهد کرد . می‌گوئیم افسوس که ما آن زمان در این
جهان نیستیم . ما کیستیم ؟ در دوره ۴ کوتاه عمرمان که
یک سوم آن به خواب و بقیه به تلاش و اضطراب گذشته ،
چه کرده‌ایم که بجا بماند ؟ نقش ما در این دنیا و
خدمت‌مان به بشریت چه بوده است ؟
به نظر من شعر حقیقی ، یکی از این حالات یا تمامی
آنها را ، به گونه‌ای در ما پدید می‌آورد . وما را به خود-
شناسی و تفکر و تلاش و ادار می‌کند . من این را از شعر
می‌خواهم .
چنان که روشن است شعر ، در میان همه هنرها با زبان
سروکار دارد و زبان وسیله ارتباط بین انسان هاست ، لذا
هنری است گویا تر و مردمی تر . شعر دل ها و جان ها را به
هم نزدیک می‌کند . بانیروی نافذ خود و اعجاز زیبائی ، که
ویژه ۴ ذات شعر است ، ما را فرا می‌خواند تا زندگی بی
بازگشت خودمان و دیگران را عاشقانه دوست بداریم ،
برای بهبود و شکوفایی آن بکوشیم ، و با ظلم ها وزشتی‌ها
مبارزه کنیم و شعر این توانائی معنوی را دارد .

Zen ایرانی ، سال پنجم ، شماره ۲

.....
با سلام گرم و سپاسگزاری از سخنان پر مهری که درباره
ژاله گفته‌اید ، پوزش می‌خواهم که دیر بهنامه "شمایپاسخ
می‌نویسم . منتظر بودم مجله برسد که دیروز رسید .
تصور می‌کنم بجاست اگر چندنکته زیر را یاد آور شوم :
۱- خروج اجباری من از میهنم در آخر سال ۱۳۲۶ بود
نه ۱۳۳۶ (ایران را ترک نکردم)
۲- جمله ۴ " چند گزیده " اشعار شعرای فارسی را
به روسی برگردانده‌ام " چندان درست نیست . چون من
اشعار معاصر ام را فقط انتخاب می‌کرم و برای ترجمه
به شاعران روسی زبان می‌سپرم . گاهی به آنها کمک
می‌کرم که ترجمه‌ها درست و پسندیده باشد . من خودم به
روسی شعر نگفته‌ام ، بلکه از آن زبان نیز از زبان
آذربایجانی اشعاری به شعر فارسی ترجمه کرده‌ام ، که
مجموعه " هرگلی بوئی دارد " نمونه‌ای از آنهاست .
۳- جمله ۵ " با توجه به این که در روسیه ۱۵ زبان رسمی
وجود دارد " با گفته ۶ من فرق دارد ، که گفتم ، علاوه بر این
که در اتحاد شوروی ۱۵ جمهوری یا زبان‌های رسمی آنها
هست ، در آن کشور به ۷۵ زبان نیز کتاب ، روزنامه و
ادبیات وجود دارد ، که آثاری که به روسی ترجمه شده ،
غالبا " به آن زبان‌ها نیز برگردانده می‌شوند .
۴- چون سخن از سادگی زبان شعر (البته نه ساده
لوحانه بودن) به میان آمده ، و از آن جائی که بارها از
گوشه و کنار ، نظر مرا پیرامون شعر می‌پرسند ، مختصر
نوشته‌ای که فعلا " در دسترس دارم ، برایتان می‌فرستم ،
تا اگر خواستید ، همواره این نامه چاپ کنید .

می‌پرسند من از شعر چه می‌خواهم ؟

هنگامی که در موزه‌ای ، انسان‌های مومیایی شده
چندین هزار ساله را تماشا می‌کنیم ، یک لحظه به ژرفای
تاریک سده‌های گذشته فرومی‌روم و فورا " بر می‌آیم .
بی اختیار به این فکر می‌افتیم که ما هم مانند اینها

درویش

رستوران ایرانی

درویش

اکمال حونتونش
اصل مسند که:
آماده سرگزاری مهمانها
و خنای حاشیادگی
با شکوه
هم میهان عربرا
ساکنایش ۴۵ تا ۵۰ نفر
بدیرانی عالی - اغذیه
دلخواه باب ذاته ایرانی
راحت - سریع - مناس

مهما نی در

در رستوران ایرانی

درویش

بانکوه تراست

بعا مله جندقدم با

ابتکا

Subway

س مدیریت ایرانی

ا. الکسانیان

DARVISH
PERSIAN
RESTAURANT

1549 Bloor St. W.
Toronto, Ontario M6P 1A5
(416) 535-5530

Fully licensed under L.L.B.O.

هست، و خدمتی که آنان به تاریخ ادبیات و فرهنگ ملی ما کرده‌اند، چه درخشان و چه غرور انگیز است.

لندن آذرماه ۱۳۶۸

ژاله

شعر گوئی، یک نوع تشنگی، عطش و آتش درونی و یک نیاز روحی شاعر است و البته یک کار جدی اجتماعی او. تا زمانی که شعر در ذهن و اندیشه شاعر می‌جوشد، متعلق به خود اوست، اما هنگامی که زاده و آفریده می‌شود، یعنی روی کاغذ می‌آید و به چاپ می‌رسد، به یک فرآوردهٔ فرهنگی، یک پدیدهٔ هنری-اجتماعی تبدیل می‌شود، که در اختیار جامعه قرار می‌گیرد.

ما شاعران برای دل خودمان یا برای همدیگر شعر نمی‌گوئیم. مردم چشم انتظارند تا در غم و شادی و رنج و رزم رهائی بخش آنها شریک سرنوشت‌شان باشیم.

هر قطعه شعر باید یک رویداد تازه هنری، یک مژده، نویا یک فراخوان مهم باشد، نه تفتن و سخن بازی و شکوه و شیوه شخصی شاعر.

شور و هیجان، والهایی که درون شاعر را مشوش می‌کند همان جا شکل می‌گیرد، رنگین و آهنجین می‌شود و پدید می‌آید. بنابراین شکل و محتوای شعر، همانند جسم و جانند که تواماً "به دنیا می‌آیند". نمی‌شود آنها را از هم جدا کرد. خواه شعر عروضی باشد یا شعر آزاد.

هر قدر اندیشه، ادراک و احساس شاعر والا تر، و تسلط او بر زبان و واژگان بیشتر باشد، نیاز وی، به صنایع لفظی زائد و سمبول‌های پیچیده، دور از ذهن، کمتر خواهد بود. مسلم است که تصور و تصویرهای تازه شاعران، تخیلات و ترکیب‌های نو، به نوبهٔ خود لازمند چون شعر را زیبا می‌کنند و چنانکه گفته شد و بر همه معلوم است زیبایی‌جزئی‌جدایی ناپذیر از هنر است. اما توجه بیش از حد به شکل، شعر را به فورمالیسم یا یک نوع سبک هندی مدرن معماهی دچار می‌کند که به درد زندگی و زمانه امروز نمی‌خورد. متأسفانه بخشی از شعرکنویی ما، بهاین سوکشانده شده است.

روشن است که آزادی، روح هنر است و آزادانه آفریدن حق طبیعی هر هنرمند. و زمان دادگرترین داوری است که نگهدار آثار ارزشمند بوده و خواهد بود.

نقش برجستهٔ شاعران، نویسنده‌کان و دیگر هنرمندان ایران عصر ما، اعم از هستان و نیستان، این سخنوارانی که همواره قلم در دستشان مشعل فروزان آزادی بوده و زن ایرانی، سال پنجم، شماره ۲